



# Sans for litteratur

Heidie Schøtt Grummesgaard | Slagelse Biblioteker og Borgerservice

SLAGELSE  
BIBLIOTEKER &  
BORGERSERVICE

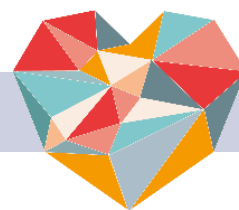


Dementia  
in Cultural Mediation



With the support of the  
Erasmus+ Programme  
of the European Union

# Aktiviteten



## Aktivitetsens titel

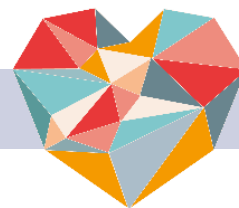
Projektet fik titlen "Sans for litteratur", fordi vi ønskede, at deltagerne ikke kun skulle have en traditionel litterær oplevelse, hvor vi læste højt for dem, men virkelig skulle fornemme litteraturen med alle deres sanser: Lugte, se, høre, røre og endda smage oplevelserne.

## Resumé

Vi havde fem møder med deltageren. Hvert møde havde en specifik overskrift: Introduktion, "Tilbage i skolen", "hjemme", "i byen" og "fritid og ferie". Alt sammen med den hensigt at få deltagerne til at huske og tale om minder fra deres barndom og ungdom.

Under møderne havde vi fokus på at aktivere alle sanser: Vi kiggede på ting fra 1950'erne og 60'erne, lyttede til musik, læste noveller, der beskrev tiden, lugtede ting som sæbe og tobak, og vi smagte specifikke fødevarer, der alle relateret til overskriften på mødet. I slutningen af hvert møde fik deltagerne på pjece med dato, klokkeslæt og overskrift for det næste møde.

# Beskrivelse



## Målgruppen

Vores aktivitet var for mennesker med et tidligt stadium af demens, der stadig boede hjemme og levede et aktivt liv.

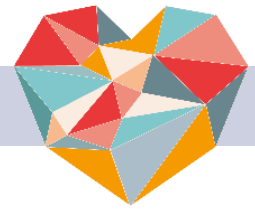
## Formål

Vi ønskede at tilbyde deltagerne en **meningsfuld** kulturel aktivitet, der ville bidrage til at forbedre deres livskvalitet i en periode. Deltagerne havde tidligere alle interesseret sig for litteratur, men var nu ud over den tid, hvor de var i stand til at læse en bog på egen hånd. I en kort periode var vi i stand til at give dem en ny slags litterær oplevelse.

## Samarbejdspartnere

Vi kontaktede den lokale kulturhistoriske **museumsorganisation** og betalte for deres hjælp til at facilitere kulturelle oplevelser for deltagerne på to forskellige museer.

# Praktisk



## Sted

Tre af vores møder fandt sted i et roligt og neutralt rum på vores bibliotek. To af mødet fandt sted på lokale kulturhistoriske museer: Slagelse Museum og Flakkebjerg Skolemuseum.

## Dag, tid og varighed

Vi mødtes fem torsdage i træk i håb om, at deltagerne kunne huske hinanden og os gennem hele projektperioden. Det gjorde de heldigvis, og det var med til at sikre kontinuitet i møderne. Hvert møde varede fra klokken 10 til middag, hvorefter deltagerne var meget trætte.

## Gruppestørrelse

Vi havde fire deltagere, som alle havde demens i et tidligt stadie. Derudover deltog 3 pårørende.

## Vejleder og vært

To ansatte fra biblioteket var værter ved alle møderne. Vi var ikke specielt udannet til aktiviteten, men havde tidligere erfaringer med at arbejde med mennesker med demens i tidligt stadie.

## Materialer og faciliteter

Vi brugte alle mulige forskellige ting i vores samtaler, og vi havde mad og kaffe / te til deltagerne på alle møder. De genstande vi brugte, havde forbindelse til det aktuelle tema.

## Udgifter

Aktiviteten var gratis for deltagerne

## Navneskilte

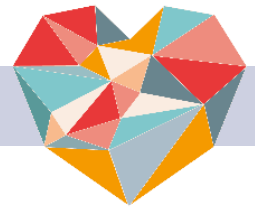
Det kan være en fordel at bruge navneskilte, med stor skrift. Mest til de tidspunkter, hvor vi sidder omkring et bord.

## Memento

I slutningen af hvert møde gav vi deltagerne en flyer med et billede og information om vores næste møde.

## Efter aktiviteten

Vi havde ingen opfølgning efter aktiviteten



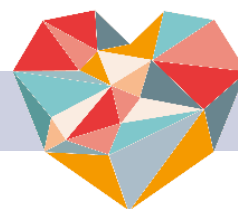
## Kommunikation

Kommunens demenskonsulenter fandt deltagerne til os. Vi havde et møde med dem, hvor vi beskrev projektet. Efterfølgende talte de med potentielle deltagere om, hvorvidt det kunne være interessant for dem at deltage i projektet.

## Tilmelding

Vi modtager en deltagerliste fra kommunens demenskonsulenter.

# Beskrivelse og program



Vi har fem møder med deltagerne:

Introduktionsmødet finder sted på biblioteket og har fokus på "Hils på hinanden".

Vi forklarer, hvad der kommer til at foregå under møderne.

Det andet møde "Tilbage i skolen" finder sted på Flakkebjerg Skolemuseum (et skolehistorisk museum), hvor deltagerne deltager i en genopførelse af en skoledag i 50'ernes genoplevelse. Vi taler om, hvordan det har været for dem at gå i skole.

Tredje møde "hjemme", finder sted på biblioteket, hvor vi sætter fokus på, hvordan deltagerens barndomshjem så ud, taler om, hvem der lavede hvilke opgaver i deres hjem (lave mad, gøre rent, slå græs mv.). Vi kigger på indretningsmagasiner fra 50'erne og taler om tidens trends.

Det fjerde møde "I byen" finder sted på Slagelse Museum, hvor deltagerne talte sammen om de forskellige gamle butikker/værksteder, der er ombygget i museet: Barbereren, hattenmagerbutikken, fotobutikken, cykelsmeden, købmanden osv. Bagefter taler vi om byerne, hvor de voksede op.

Det sidste møde "Fritid og ferie" er på biblioteket og sætter fokus på, hvad deltagerne har nydt at lave i deres fritid, dengang de var børn og unge: spille fodbold, gå til gymnastik, være spejder osv. Vi taler også om, hvor de holdt deres ferier som børn.

På fire af møderne er fokus på at aktivere alle sanser: Vi bruger øjnene og kigger på forskellige ting fra 1950'erne og 60'erne (såsom billeder, legetøj, porcelæn, glas, piber, magasin mv.), vi bruger høresansen og lytter til relevant musik, læser brevkort. historier, der beskriver tiden, lugter til ting som sæbe og tobak, og bruger smagssansen til at smage på specifikke fødevarer, der alle relaterer sig til mødets overskrift.

## Evaluering



Vi evaluerer altid kort sammen med deltagerne og deres pårørende. Og vi evaluerer også med andre biblioteker, der afvikler "Sans for litteratur"

# Tjekliste, hvornår og hvad?



## En måned før aktiviteten

- >Vi aftaler temaerne for hvert møde med deltagerne
- >Vi begynder at søge efter litteratur, musik og emner til møderne
- >Vi kontakter den lokale kulturhistoriske museumsorganisation, og spørger, om de er interesserede i at facilitere en genopførelse af en skoledag i 50'erne på Flakkebjerg Skolemuseum og et møde på Slagelse Museum for en gruppe mennesker med demens.

## To uger før aktiviteten

- >Vi laver de endelige aftaler med personalet fra den lokale kulturhistoriske museumsorganisation: Vi beslutter hvad der skal være en del af reenactmentet med deltagerne, og vi bliver enige om en pris.
- >Vi søger efter litteratur, musik og emner til de forskellige møder

## Ugen før aktiviteten

- >Vi koordinerer transport til Flakkebjerg Skolemuseum med deltagerne.
- >Vi vælger den litteratur, musik og de genstande ud, som vi vil bruge ved hvert møde.
- >Vi beslutter, hvad vi vil servere for deltagerne på møderne.
- >Vi laver pjecer med dato, klokkeslæt og overskrift for hvert møde.

## Dagen før aktiviteten

- >Vi laver de sidste forberedelser til møderne, såsom at øve oplæsning af den litteratur, vi har udvalgt til næste møde.

## På aktivitsdagen

- >Vi pynter bordet med historiske ting, laver kaffe mm.

## Corona

Aktiviteterne kan foregå under corona, hvis der bliver taget forbehold for de lovmæssige nationale og lokale restriktioner og anbefalinger der er udmeldt, på tidspunktet for aktiviteterne.



# Opmærksomheds punkter

